

Nr 8.

Ankom till riksdagens kansli den 23 februari 1932 kl. 12.³⁰ e. m.

Utlåtande, i anledning av väckta motioner angående delaktighet i statens pensionsanstalt för sekreteraren och föreståndaren för centralbyrån hos jordbrukarungdomens förbund.

I två till bankoutskottets förberedande handläggning hänvisade motioner, väckta den ena inom första kammaren under nr 53 av herrar *Linders* och *Johansson, Johan Bernhard*, och den andra inom andra kammaren under nr 127 av herr *Lilliecreutz* jämte fem av kammarens övriga ledamöter, har hemställts, »att riksdagen måtte besluta, att befattningen som sekreterare och föreståndare för centralbyrån hos Jordbrukare-Ungdomens Förbund skall hänföras till dem, vilkas innehavare jämlikt Kungl. Maj:ts reglemente för statens pensionsanstalt § 69 äga att inträda i nämnda anstalt».

Till stöd för yrkandet har i motionerna anförts bland annat följande:

»Jordbrukare-Ungdomens Förbund (J. U. F.), som bildades 1918 och har till uppgift att medverka till lantungdomens fostran och utbildning för jordbrukarens kall samt för lantlivets höjande, har från och med 1921 åtnjutit bidrag av statsmedel, vilket bidrag för 1931 utgick med 35,000 kronor och i årets statsverksproposition föreslås till samma belopp för innevarande år. Därjämte beviljade Kungl. Maj:t enligt resolution den 14 december 1928 100,000 kronor lotterimedel att användas till förbundets verksamhet, företrädesvis konsulentverksamhet, med högst 20,000 kronor per år. Från hushållningssällskap och landsting lämnas även mindre årsbidrag, varjämte förbundet, särskilt under sina tidigare år, haft att lita till gävomedel från enskilda och vissa fondförvaltande privata institutioner, vilka velat stödja förbundets i olika hänseenden gagnande verksamhet. Sedan år 1925 har förbundet haft visst samarbete med Rockefellerinstitutionen i U. S. A., vilken först i några län låtit demonstrera sådan klubbverksamhet bland lantungdom, som bedrives i U. S. A., och därefter — sedan inför statsrådet och chefen för kungl. jordbruksdepartementet överenskommits att J. U. F. från den 1 juli 1930 skulle övertaga ledningen även av denna verksamhet — anslagit vissa medel per år under några år till stödjande av ett allmännare igångsättande av berörda klubb- och konsulentverksamhet, vilken efter anpassning till svenska förhållanden väntas fortsatt med hjälp av inhemska medel.

Vid förbundets bildande 1918 utsågs den ursprungliga förslagsställaren till detsamma, dåvarande föreståndaren för lantmannaskolan i Färgelanda, Dalsland, agronomen Sigurd Svensson, till förbundsstyrelsens sekreterare och verkställande ledamot. Hösten 1922 övertog han föreståndarskapet vid lantmannaskolan i Bollnäs, Hälsingland, vilken befattning han formellt

innehar fortfarande, men åtnjuter han från och med hösten 1929 tjänstledighet från densamma, vilken tjänstledighet tills vidare omfattar tiden till skolkursens början hösten 1932. Från 1918 till hösten 1929 handhade Svensson sålunda sekretariatet och expeditiönsföreståndarskapet vid sidan av sin skolföreståndare- och lärarebefattning, men sistnämnda år hade förbundsverksamheten vuxit till sådant omfång, att en särskild förbundsbyrå måste upprättas och förläggas till huvudstaden (Lidingön) samt Svensson helt ägna sig åt denna skötsel. Ovannämnda utredningsmän framhålla även nödvändigheten av att sekreteraren, vilken enligt förbundsstadgarna tillika är föreståndare för förbundets centralbyrå, helt ägnar sin arbetskraft åt förbundsarbetet. För att så fortsättningsvis skall kunna bli valet, bör emellertid förbundssekreterarens pensionsfråga vara ordnad. Förbundsstyrelsen har, i syfte att så må bli valet, den 20 december 1930 ingått till kungl. lantbruksstyrelsen med en till Konungen ställd ansökan om att åtgärder måtte vidtagas för att innehavaren av sekreterarebefattningen hos förbundet må, i likhet med vissa andra befattningshavare vid jordbruket berörande institutioner, kunna vara delaktig i statens anstalt för pensionering av folkskollärare m. fl., numera benämnd statens pensionsanstalt (bil. 1). Denna framställning befinner sig ännu hos lantbruksstyrelsen och då det för närvarande är ovisst, om frågan på annat sätt bringas inför årets riksdag, se vi oss nödsakade att motionsledes framföra densamma. — — —»

Beträffande motiveringen i övrigt får utskottet hänvisa till motionen nr 53 i första kammaren.

Utskottet.

Med hänsyn till de konsekvenser, som sannolikt skulle kunna föranledas av ett beslut om delaktighet i statens pensionsanstalt för den i motionerna avsedda befattningen, finner utskottet det vara tveksamt, huruvida sådan delaktighet bör medgivas. I varje fall synes frågan härom icke böra av riksdagen avgöras, utan att ärendet först varit föremål för prövning av vederbörande myndigheter och Kungl. Maj:t.

På grund av vad nu anförts har utskottet ansett sig icke kunna understödja den av motionärerna gjorda framställningen. Utskottet hemställer sålunda,

att förevarande motioner I:53 och II:127 icke må till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 23 februari 1932.

På bankoutskottets vägnar:

C. E. SVENSSON.

Närvarande: se anteckning å utlåtande nr 7.